Sadovník/sadovnice (kód: 41-007-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání: Sadovník; Pěstitel zahradnických plodin
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Poznávání taxonů okrasných rostlin používaných pro venkovní výsadby	3
Výsadba okrasných rostlin včetně ošetření po výsadbě	3
Ošetřování rostlin ručním nářadím	3
Aplikace ochranných prostředků proti chorobám a škůdcům okrasných rostlin	3
Řez okrasných dřevin na trvalém stanovišti	3
Zakládání a údržba travnatých ploch	3
Orientace v sadovnickém projektu	3
Vyměřování sadovnické a krajinářské úpravy	3
Údržba zahrad, parků a krajiny	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022 do: 22.12.2025

Kritéria a způsoby hodnocení

Poznávání taxonů okrasných rostlin používaných pro venkovní výsadby

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit základní druhy okrasných rostlin používaných do venkovních výsadeb	Praktické předvedení

Je třeba splnit toto kritérium.

Výsadba okrasných rostlin včetně ošetření po výsadbě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit a popsat stanoviště pro výsadbu okrasných rostlin	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést a zdůvodnit výsadbu okrasných rostlin, včetně výsadeb rostlin s balem i bez balu, a jejich ošetření po výsadbě	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Ošetřování rostlin ručním nářadím

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Ošetřit rostliny na dříve vysázených plochách	Praktické předvedení

Je třeba splnit toto kritérium.

Aplikace ochranných prostředků proti chorobám a škůdcům okrasných rostlin

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit technologický postup při míchání a aplikaci chemických látek	Ústní ověření
b) Provést základní údržbu a seřízení rosiče, popsat jeho správnou funkci a zásady seřízení	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Namíchat postřik podle zadání	Praktické předvedení
d) Provést postřik okrasných rostlin	Praktické předvedení
e) Dodržet zásady bezpečnosti práce při manipulaci s chemickými látkami	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Řez okrasných dřevin na trvalém stanovišti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést zadaný způsob udržovacího řezu u konkrétní dřeviny	Praktické předvedení
b) Vysvětlit řez okrasných dřevin	Ústní ověření
c) Provést řez tvarovaných živých plotů	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zakládání a údržba travnatých ploch

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést finální úpravu terénu a založit trávník výsevem	Praktické předvedení
b) Provést vertikutaci trávníku a objasnit její význam	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést jarní nebo podzimní vyhrabání travnatých ploch	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v sadovnickém projektu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Ukázat v sadovnickém projektu místa pro výsadbu okrasných rostlin, umístění drobných staveb, výsev trávníku a dalších plochy podle projektu	Praktické předvedení

Je třeba splnit toto kritérium.

Vyměřování sadovnické a krajinářské úpravy

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést a vysvětlit práci se základními měřičskými pomůckami	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Změřit rozměry záhonu okrasných rostlin a vypočíst jeho plochu	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Údržba zahrad, parků a krajiny

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zpracovat návrh aktuálních prací údržby parku	Praktické předvedení
b) Připojit příslušenství pro zpracování půdy za pohonnou jednotku	Praktické předvedení
c) Připravit plochu k výsadbě rostlin s využitím zahradnické mechanizace	Praktické předvedení
d) Posekat trávník pomocí vhodné mechanizace	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP: https://nsp.cz/jednotka-prace/zahradnik).

U kompetence **Poznávání taxonů okrasných rostlin používaných pro venkovní výsadby** bude předloženo 30 ks taxonů rostlin k determinaci. Pro úspěšné splnění je nutné správně určit minimálně 15 ks vzorků. U dřevin listnaté stromy a keře v olistěném stavu, jehličnany v podobě vzorků nebo přímo v parku, arboretu nebo okrasné školce. Pro determinaci květin trvalky, dvouletky nebo letničky. Přípustné je i použití herbářových položek nebo fotografií. Pro správné určení stačí uvést vědecký název rodu.

U ověřování kompetence **Výsadba okrasných rostlin včetně ošetření po výsadbě** je nutno vlastní ošetření provést podle aktuálních požadavků rostlin a ročního období. U kritéria a) uchazeč připraví plochu 6m^2 , uvede všechny činnosti, které při přípravě stanoviště přicházejí v úvahu a objasní jejich význam. Při ověřování kritéria b) vysadí uchazeč 5 kusů okrasných keřů s balem a 5 ks bez balu a 20 ks letniček nebo trvalek. Ošetřením rostlin po výsadbě se rozumí provedení řezu, je-li nutný, a zálivka.

Kompetence **Ošetřování rostlin ručním nářadím** bude ověřena na záhonu rostlin o velikosti 6 m$^{2.}$. Jedná se o odplevelení, přihnojení, odpíchnutí okraje záhonu apod. Nezbytnost těchto opatření a jejich provedení je plně v kompetenci uchazeče, správnost a pečlivost provedení však bude předmětem ověřování tohoto kritéria.

U kompetence **Aplikace ochranných prostředků proti chorobám a škůdcům okrasných rostlin** v kritériu b) uchazeč předvede základní údržbu rosiče, tedy výměnu trysky, filtru a těsnění. V kritériích hodnocení c) a d) uchazeč bude pracovat jen s přípravky běžně dostupnými pro malospotřebitele, protože v případě zkoušky není toto použití pokládané za „komerční profesní užití přípravků na ochranu rostlin“. Zkoušející také může modelově využít jen ve vodě rozpustné látky, které nepodléhají kontrolám a regulacím, například potravinářskou barvou, manganistanem draselným a podobně. Uchazeč provede vlastní postřik na ploše 6 m^2.

Při ověřování kompetence **Řez okrasných dřevin na trvalém stanovišti** je u kritéria a) nutno mít k dispozici jednu okrasnou dřevinu pro každého uchazeče. Dřevina musí být v takovém stavu, aby u ní bylo možno provést udržovací řez. U kritéria b) bude ověřování provedeno na živém plotu o minimální délce 5 běžných metrů.

Kompetence **Zakládání a údržba travnatých ploch** bude ověřována na volné ploše minimálně 6 m^2 pro každého uchazeče předem připravené zahradnickými stroji a nářadím pro výsev trávníku. Údržba travnatých ploch vyhrabáním a vertikutace bude ověřena na travnaté ploše minimálně 20 m^2.

Kompetence **Orientace v sadovnickém projektu** bude ověřena tím, že uchazeč prokáže orientaci v předloženém projektu, správné čtení a umístění jednotlivých kompozičních prvků v terénu.

Kompetence **Vyměřování sadovnické a krajinářské úpravy** bude v kritériu a) ověřována na parkově upravené ploše 100 m^2. Součástí plochy musí být záhon okrasných rostlin. Uchazeč s pomocí základních měřičských pomůcek – pásmo, metr, kolíky, výtyčky provede jednoduchý měřičský náčrt se zakreslením jednotlivých kompozičních prvků – záhon, stromy, komunikace. Pro splnění kritéria ad b) vypočte plochu záhonu okrasných rostlin. Při zaměření a vytýčení záhonů rostlin určí uchazeč počet rostlin na dané ploše.

U kompetence **Údržba zahrad, parků a krajiny** je pro splnění kritéria a) požadována plocha parku nebo jeho části o rozloze minimálně 400 m^2. Uchazeč zpracuje stručný návrh aktuální a nezbytné údržby této plochy - výčet pracovních operací tak, aby prokázal přehled o jednotlivých činnostech údržby zeleně. U kritéria b) zapojí uchazeč příslušenství pro zpracování půdy za pohonnou jednotku. Pro splnění kritéria c) uchazeč s pomocí vhodné mechanizace připraví plochu 10 m^2 pro výsadbu rostlin. V kritériu d) uchazeč poseká s využitím vhodné mechanizace plochu 20 m^2.

Při přípravě na ověřování kompetencí je zapotřebí respektovat průběh vegetačního roku. Je vhodné, podle stavu počasí a vývoje rostlin, kumulovat vše tak, aby jednotlivé kompetence mohly být ověřeny v nejpříhodnějším období.
Při ověřování kompetencí formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a ke kvalitě výsledné práce.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zahradník a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti zahradnictví nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru vzdělání zaměřeném na zahradnictví.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zahradnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti zahradnictví nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru vzdělání zaměřeném na zahradnictví.
c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti zahradnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti zahradnictví nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru vzdělání zaměřeném na zahradnictví.
d) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na zahradnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti zahradnictví nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo praktického vyučování nebo odborného výcviku v oboru vzdělání zaměřeném na zahradnictví.
e) Profesní kvalifikace 41-007-H Sadovník/sadovnice a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti zahradnictví.

Další požadavky:
Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství, www.eagri.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- •plochy pro výsadbu rostlin a založení trávníku, travnaté plochy pro ošetřování, park nebo parkovou úpravu s výskytem vzrostlých stromů, keřů, záhony květin, travní osivo, předpěstovaná sadba květin, školkařský materiál pro výsadbu dřevin
- •zahradnická mechanizace - jednoosý traktor, případně malotraktor s přípojným kultivačním nářadím, jednonápravové rotační kypřiče, sekačky, vertikutátor
- •zahradnické ruční nářadí - rýče, tzv. švédské hrábě, hrábě, motyky, kolečka, ruční válec, sázecí lopatky, kolíky a motouz, pásmo, metr, výtyčky, kladivo, úvazky, nůžky, pákové nůžky, nůžky pro řez živých plotů, plotostřih, ruční zádový postřikovač
- •sadovnický projekt parku nebo jeho části o ploše minimálně 1 ha
- •rostlinný materiál pro odběr vzorků k poznávání rostlin a jejich ošetřování

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přípravu a přestávky) je 10 až 14 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška bude rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro zemědělství, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Zahradnická fakulta Mendelovy univerzity v Brně
Svaz zakládání a údržby zeleně, Brno
Střední odborná škola lesnická a strojírenská Šternberk
Asociace zahradnických společenstev
Střední zahradnická škola, Ostrava, příspěvková organizace